

### สรุปข้อปฏิบัติเกี่ยวกับธงชาติ

พระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติและธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๙ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๗ ตลอดจนมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ได้กำหนดข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ การชัก หรือ การแสดงธงชาติ สรุปได้ ดังนี้

#### ๑. ขนาดและสีของธงชาติ

ธงชาติมีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๖ ส่วน ยาว ๙ ส่วน ด้านกว้างแบ่งเป็น ๕ แถบตลอดความยาวของผืนธง ตรงกลางเป็นแถบสีน้ำเงินแก่ กว้าง ๒ ส่วน ต่อจากแถบสีน้ำเงินแก่ ออกไปทั้งสองข้างเป็นแถบสีขาว กว้างข้างละ ๑ ส่วน ต่อจาก แถบสีขาวออกไปทั้งสองข้างเป็นแถบสีแดง กว้างข้างละ ๑ ส่วน ธงชาตินี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ธงไตรรงค์”

#### ๒. การแสดงธงชาติ

หมายความว่า การที่บุคคลหรือคณะบุคคลได้ทำหรือสร้างให้ปรากฏเป็น รูปร่างไม่ว่าจะเป็นวัตถุ รูป ภาพ หรือสสารที่มีลักษณะเป็นสีที่มีความหมายถึงธงชาติ หรือ แถบสีธงชาติ

#### ๓. ลักษณะธงชาติที่นำมาใช้

ธงชาติที่จะนำมาใช้ ชัก หรือแสดง ต้องมีสภาพดีเรียบร้อยไม่ขาดวัน และสีไม่ซีดจางเกินควร

#### ๔. ขนาดเสาธงและผืนธงชาติ

เสาธงชาติจะมีขนาดสูง ต่ำ ใหญ่ หรือเล็กเพียงไร ควรจะอยู่ ณ ที่ใด และจะใช้ผืนธงขนาดเท่าใดนั้น ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมหรือ ผู้ปกครองสถานที่ หรือเอกชนผู้ครอบครองอาคารสถานที่ที่จะพิจารณาให้เหมาะสมเป็น สว่างงามแก่อาคารสถานที่นั้น ๆ

#### ๕. การประดับธงชาติและกำหนดเวลาชักธงชาติขึ้นและลง

ธงชาติเป็นธงที่แสดงเครื่องหมายความเป็นชาติไทย ให้ปฏิบัติด้วยความเคารพเพื่อสร้างความรู้สึกรักนิยมนิยมและภาคภูมิใจในความเป็นชาติ อีกทั้งเป็นการเผยแพร่ ธงชาติให้เป็นที่ปรากฏชินตาแก่ผู้พบเห็น คณะรัฐมนตรีได้กำหนดให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ

และหน่วยงานอื่นของรัฐ นอกจากจะต้องใช้ธงชาติสำหรับการชักขึ้นและลงตามเวลาที่ราชการกำหนดแล้ว ยังให้หน่วยงานนั้น ๆ ต้องประดับธงชาติไว้ ณ สถานที่อันสมควรเป็นการถาวรและสม่ำเสมอด้วย สำหรับภาคเอกชนและบ้านเรือนประชาชนโดยทั่วไป ก็ให้อนุโลมดำเนินการไปในแนวทางเดียวกัน โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

- ๕.๑ ถ้าต้องมีการชักธงชาติขึ้นและลง ณ สถานที่หรือบริเวณใด โดยปกติ ให้เป็นไปตามกำหนดเวลาดังต่อไปนี้
  - (๑) ชักขึ้นเวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา
  - (๒) ชักลงเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา
- ๕.๒ สถานที่และยานพาหนะฝ่ายทหาร ให้ปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อบังคับของทหาร
- ๕.๓ เรือเดินทะเล การชักธงชาติขึ้นและลง ให้ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวเรือ
- ๕.๔ สถานที่ราชการพลเรือน ถ้าในบริเวณเดียวกันมีสถานที่ราชการหลายแห่ง จะสมควรชักธงชาติ ณ ที่ใด ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าหน่วยงานผู้ปกครองสถานที่นั้น ๆ
- ๕.๕ สถานที่ราชการฝ่ายพลเรือนที่ตั้งอยู่ในเขตพระราชฐานการชักธงชาติ โดยการจัดตั้งเสาธงชาติต่างหากจากตัวอาคาร ให้ได้รับความเห็นชอบจากเลขาธิการพระราชวัง
- ๕.๖ สถาบันการศึกษาในสังกัดหรือในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ ให้ชักธงชาติตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
- ๕.๗ เรือเดินในลำน้ำ ถ้าจะชักธงชาติ ให้ชักไว้ที่ท้ายเรือ
- ๕.๘ ที่สาธารณะและสถานที่ของเอกชน ถ้าจะชักธงชาติให้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีโดยอนุโลม
๖. วิธีการชักธงชาติ มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้
  - ๖.๑ ผู้มีหน้าที่ชักธงชาติ ต้องแต่งกายเรียบร้อย
  - ๖.๒ เมื่อใกล้กำหนดเวลาชักธงขึ้น ให้เตรียมธงชาติผูกติดกับสายเชือกทางด้านขวาของผู้ชักธงให้เรียบร้อย
  - ๖.๓ เมื่อถึงกำหนดเวลา ให้คลี่ธงชาติออกเต็มผืนแล้วดึงเชือกให้ธงชาติขึ้นช้า ๆ ด้วยความสม่ำเสมอ จนถึงสุดยอดเสาธงแล้วจึงผูกเชือกไว้ให้ตึง ไม่ให้ธงลดต่ำลงมาจากเดิม
  - ๖.๔ เมื่อชักธง...

๖.๔ เมื่อชักธงลงตั้งเชือกให้ธงชาติลงช้าๆ ด้วยความสม่ำเสมอและสายเชือก  
ตึงจนถึงระดับเดิมก่อนชักขึ้น

๖.๕ ในกรณีที่มีการบรรเลงเพลงชาติหรือมีสัญญาณในการชักธงขึ้นและลง  
จะต้องชักธงชาติขึ้นและลงให้ถึงจุดที่สุดพร้อมกับจบเพลงหรือสัญญาณนั้นๆ

๗. ในโอกาสและวันพิธีสำคัญให้ชักและประดับธงชาติ ณ อาคารสถานที่  
ยานพาหนะ และที่สาธารณสถาน ตามกำหนดวันและระยะเวลาดังต่อไปนี้

- |      |   |       |
|------|---|-------|
| ๗.๑  | วันขึ้นปีใหม่ วันที่ ๑ มกราคม   | ๑ วัน |
| ๗.๒  | วันมาฆบูชา  | ๑ วัน |
| ๗.๓  | วันพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก<br>มหาราช และวันที่ระลึกมหาจักรีบรมราชวงศ์<br>วันที่ ๖ เมษายน | ๑ วัน |
| ๗.๔  | วันสงกรานต์ วันที่ ๑๓ เมษายน  | ๑ วัน |
| ๗.๕  | วันฉัตรมงคล วันที่ ๕ พฤษภาคม  | ๑ วัน |
| ๗.๖  | วันพืชมงคล  | ๑ วัน |
| ๗.๗  | วันวิสาขบูชา  | ๑ วัน |
| ๗.๘  | วันอาสาฬหบูชา   | ๑ วัน |
| ๗.๙  | วันเข้าพรรษา  | ๑ วัน |
| ๗.๑๐ | วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้า<br>พระบรมราชินีนาถ วันที่ ๑๒ สิงหาคม                          | ๑ วัน |
| ๗.๑๑ | วันสหประชาชาติ วันที่ ๒๔ ตุลาคม   | ๑ วัน |
| ๗.๑๒ | วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระ<br>พระเจ้าอยู่หัว วันที่ ๕ ๖ และ ๗ ธันวาคม                     | ๓ วัน |
| ๗.๑๓ | วันรัฐธรรมนูญ วันที่ ๑๐ ธันวาคม   | ๑ วัน |

นอกจากนี้สุดแต่ทางราชการจะประกาศให้ทราบเป็นครั้งคราว ส่วนงาน  
พิธีอื่นๆ ตามประเพณีนิยม หากจะชักธงและประดับธงชาติก็ทำได้แต่ต้องทำด้วยความเคารพ

#### ๘. การลดธงชาติครึ่งเสา

การลดธงชาติครึ่งเสากรณีใด เป็นเวลาเท่าใด ทางราชการจะประกาศให้  
ทราบเป็นคราวๆ ไป ในทางปฏิบัติที่ผ่านมา การลดธงชาติครึ่งเสาจะกระทำในกรณีที่ประมุข  
หรือบุคคลสำคัญของประเทศต่างๆ เสียชีวิต

/การลดธงชาติ...

การลดธงชาติครึ่งเสาให้ปฏิบัติเหมือนการชักธงขึ้นเช่นปกติ แต่เมื่อธงถึงยอดเสาแล้วจึงลดลงให้อยู่ในระดับความสูงประมาณ ๒ ใน ๓ ส่วนของความสูงของเสาธงนั้น และเมื่อจะชักธงลงให้ชักธงขึ้นจนถึงยอดเสาก่อน แล้วจึงชักธงลง

๙. การทำความเคารพธงชาติ ปฏิบัติ ดังนี้

๙.๑ เมื่อมีการชักธงชาติขึ้นและลง ให้แสดงความเคารพโดยการยืนตรง หันไปทางเสาธง อาคาร หรือสถานที่ที่มีการชักธงชาติขึ้นและลง จนกว่าจะเสร็จการ

๙.๒ ในกรณีที่ได้ยินเพลงชาติหรือสัญญาณการชักธงชาติจะเห็นหรือไม่เห็น การชักธงชาติก็ตาม ให้แสดงความเคารพโดยหยุดนิ่ง ในอาการสำรวม จนกว่าการชักธงชาติ หรือเสียงเพลงชาติ หรือสัญญาณการชักธงชาติจะสิ้นสุดลง

๑๐. การดูแลรักษาธงชาติ ปฏิบัติ ดังนี้

๑๐.๑ ให้หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานผู้ปกครอง อาคารสถานที่ราชการหรือสถานที่ทำการของหน่วยงานของรัฐและเอกชนผู้ครอบครอง อาคารสถานที่ที่มีการใช้ การชักหรือการแสดงธงชาติกวดขันดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบโดยเคร่งครัด

๑๐.๒ ให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการใช้การชักหรือการแสดงธงชาติเก็บรักษาธงชาติไว้ด้วยความเคารพในสถานที่และที่เก็บอันสมควร

๑๐.๓ การเชิญธงชาติจากที่เก็บรักษาเพื่อนำไปใช้ ชัก หรือแสดงในกรณีที่ธงชาติเป็นผืนผ้าให้เชิญไปในสภาพที่พับเรียบร้อยและด้วยอาการเคารพ เมื่อถึงที่ที่จะใช้หรือแสดง จึงคลี่ธงออกเพื่อใช้หรือแสดงต่อไป

๑๐.๔ การเชิญธงชาติจากที่ที่ใช้ ชัก หรือแสดง ไปเก็บไว้ ณ ที่เก็บรักษา ในลักษณะเดียวกับที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๐.๓

๑๑. การประดับธงชาติคู่หรือร่วมกับธงอื่น ปฏิบัติ ดังนี้

๑๑.๑ การประดับธงชาติคู่หรือร่วมกับธงอื่น ยกเว้น ธงพระอิสริยยศจะต้องไม่ให้ธงชาติอยู่ในระดับต่ำกว่าธงอื่น ๆ และโดยปกติให้จัดธงชาติอยู่ที่เสาธงแรกด้านขวา (เมื่อมองดูออกจากภายใน หรือจุดของสถานที่ที่ใช้ ชัก แสดง หรือประดับธงเป็นหลัก)

- ๑๑.๒ การประดับธงชาติคู่กับธงอื่นในงานพิธีซึ่งมีแทนหรือมีที่สำหรับประธาน ให้จัดธงชาติอยู่ด้านขวาของแทนพิธีและธงอื่นอยู่ด้านซ้าย
- ๑๑.๓ การประดับธงชาติคู่กับธงอื่น เมื่อรวมกับธงชาติแล้วเป็นจำนวนคู่ ให้ธงชาติอยู่กลาง
- ๑๑.๔ การประดับธงชาติคู่กับธงอื่น เมื่อรวมกับธงชาติแล้วเป็นจำนวนคู่ ให้ธงชาติอยู่กลางด้านขวา
๑๒. การประดับธงชาติร่วมกับพระพุทธรูป และพระบรมรูป  
การประดับธงชาติร่วมกับพระพุทธรูป และพระบรมรูปในพิธีการต่างๆ ให้จัดธงชาติอยู่ด้านขวาของพระพุทธรูป พระบรมรูปอยู่ด้านซ้าย
๑๓. การประดับธงชาติคู่หรือร่วมกับธงของต่างประเทศ ปฏิบัติ ดังนี้
- ๑๓.๑ การประดับธงชาติคู่หรือร่วมกับธงของต่างประเทศจะต้องเป็นไปในลักษณะที่เท่าเทียมกัน เช่น ขนาดและสีของธง และความสูงต่ำของเสาธง เป็นต้น
- ๑๓.๒ ถ้าประดับหรือชักธงของต่างประเทศประเทศเดียว ต้องให้ธงชาติอยู่ด้านขวาของธงต่างประเทศ
- ๑๓.๓ ถ้าประดับธงของต่างประเทศเกินกว่าหนึ่งประเทศ เมื่อรวมกับธงชาติแล้วเป็นจำนวนคู่ให้ธงชาติอยู่ตรงกลาง
- ๑๓.๔ ถ้าประดับธงของต่างประเทศเกินกว่าหนึ่งประเทศ เมื่อรวมกับธงชาติแล้วเป็นจำนวนคู่ ให้ธงชาติอยู่กลางด้านขวา
- ๑๓.๕ การประดับธงชาติในสถานที่หรือมีข้อตกลงระหว่างประเทศ หรือประเทศภาคีกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น เช่น ให้ใช้เรียงตามลำดับอักษร หรือเรียงตามลำดับการเป็นสมาชิก ก็ให้ปฏิบัติตามข้อตกลงนั้น
- ๑๓.๖ การประดับธงชาติในการแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศ โดยปกติให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสมาคมกีฬาระหว่างประเทศ หรือตามหลักสากลที่ยอมรับกันในอาณาารยประเทศ
- ๑๓.๗ การประดับธงชาติคู่กับธงของต่างประเทศสำหรับรถยนต์ให้ปักธงชาติไว้ทางด้านขวา และธงของต่างประเทศไว้ทางด้านซ้าย
- ๑๓.๘ ยานพาหนะอื่นให้ใช้กำหนดเดียวกับข้อ ๑๓.๗ เว้นแต่การประดับบนเรือให้เป็นไปตามธรรมเนียมประเพณีของชาวเรือ

/๑๔. การใช้ธงชาติ...

๑๔. การใช้ธงชาติกับผู้เสียชีวิต

การใช้ธงชาติประกอบเกียรติยศศพหรืออัฐิ ให้ใช้กับบุคคลดังต่อไปนี้

- (๑) ประธานองคมนตรี
- (๒) ประธานรัฐสภา
- (๓) นายกรัฐมนตรี
- (๔) ประธานศาลฎีกา
- (๕) ผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นโบราณมงคลนพรัตนราชวราภรณ์
- (๖) ผู้ที่เสียชีวิตเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่สู้รบหรือต่อสู้หรือช่วยเหลือการสู้รบหรือต่อสู้ หรือเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือช่วยเหลือราชการในการป้องกันอธิปไตยหรือรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ หรือปราบปรามการกระทำผิดต่อความมั่นคงของรัฐ หรือปราบปรามการทำความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
- (๗) ผู้ที่เสียชีวิตเนื่องจากได้แสดงความกล้าหาญ ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ให้เป็นประโยชน์อย่างสำคัญแก่ทางราชการ โดยไม่เกรงภัยอันจะเกิดแก่ชีวิตของตน
- (๘) บุคคลนอกจากข้อ (๑) - (๗) และเป็นผู้ที่ทางราชการเห็นสมควรสำหรับบุคคลตามข้อ (๑) - (๕) ต้องเป็นผู้เสียชีวิตในขณะดำรงตำแหน่ง

๑๕. การใช้ธงชาติคลุมศพ

การใช้ธงชาติคลุมศพ ให้ใช้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) ในพิธีรับพระราชทานน้ำอาบศพหรือพิธีรดน้ำศพ
- (๒) ในพิธีปลงศพตามประเพณีของทหารเรือ
- (๓) ในระหว่างการเคลื่อนย้ายศพเพื่อประกอบพิธีทางศาสนา

๑๖. การใช้ธงชาติคลุมหีบศพ หรืออัฐิ

การใช้ธงชาติคลุมหีบศพ หรืออัฐิ ให้ใช้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เมื่อเชิญหรือเคลื่อนย้ายศพหรืออัฐิ เพื่อประกอบพิธีรับพระราชทานน้ำอาบศพ รดน้ำศพ หรือนำเพ็ญกุศลตามพิธีทางศาสนา
- (๒) ในระหว่างการประกอบพิธีทางศาสนา
- (๓) ในระหว่างการตั้งศพเพื่อรับพระราชทานเพลิงศพ ประกอบการฌาปนกิจ หรือเคลื่อนย้ายศพไปประกอบพิธีฝัง

๑๗. วิธีการใช้ธงชาติคลุมศพหรือหีบศพ ปฏิบัติ ดังนี้

๑๗.๑ ปกติให้ใช้คลุมตามความยาวของธง โดยให้ด้านต้นของผืนธงอยู่ทางส่วนศีรษะของศพ และจะต้องปฏิบัติไม่ให้เป็นการเสื่อมเสียเกียรติแก่ธงชาติ

๑๗.๒ ห้ามมิให้วางสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงบนธงชาติที่คลุมศพหรือหีบศพ

๑๗.๓ เมื่อจะรับพระราชทานน้ำอาบศพ บรรจุหรือฝังศพ ประชุมเพลิงศพ ตอนเผาจริงให้เชิญธงชาติที่คลุมศพหรือหีบศพพับเก็บให้เรียบร้อย โดยมีให้ส่วนหนึ่งส่วนใดของธงสัมผัสพื้น

๑๗.๔ ผู้ได้รับพระราชทานโกศหรือหีบหลวงประกอบเกียรติยศศพอยู่แล้ว ถ้ามีสิทธิใช้ธงชาติคลุมศพด้วย ให้กระทำได้โดยวิธีเชิญธงชาติในสภาพที่พับเรียบร้อยใส่พานตั้งไว้เป็นเกียรติยศที่หน้าที่ตั้งศพ เช่นเดียวกับ การตั้งเครื่องยศ และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แต่ต้องไม่ต่ำกว่าเครื่องยศ และเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๑๗.๕ ห้ามใช้ธงชาติ หรือแถบสีธงชาติคลุมทับหรือตกแต่งโกศหรือหีบศพ ที่พระราชทานประกอบเกียรติยศศพ

๑๘. การแสดงธงชาติที่สินค้า

การแสดงธงชาติไว้ที่สิ่งบรรจุ หีบห่อ สิ่งหุ้มห่อ สิ่งผูกมัด ผลิตภัณฑ์ สินค้าใดๆ อาคาร สถานที่ ยานพาหนะ เครื่องแต่งกาย ร่างกายหรือสิ่งอื่นใดที่มีได้มีลักษณะเป็นการเหยียดหยามต่อธงชาติ ประเทศไทย หรือชาติไทยให้ทำโดยสมควรในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เป็นการแสดงธงชาติที่กระทำโดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๒) เป็นการแสดงธงชาติที่กระทำโดยเอกชนเพื่อประโยชน์ทางการพาณิชย์

(๓) เป็นการแสดงธงชาติที่กระทำโดยเอกชนในกรณีอื่นๆ นอกจาก (๒)

หลักเกณฑ์และวิธีการขอความเห็นชอบในกรณีตาม (๒) และ (๓) ให้เป็นไปตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๙. การกระทำอันเป็นการเหยียดหยามหรือไม่สมควรต่อธงชาติ

๑๙.๑ การกระทำอันเป็นการเหยียดหยามต่อธงชาติ ได้แก่ การกระทำต่อธงชาติ รูปจำลองของธงชาติ หรือแถบสีธงชาติ ด้วยเจตนาเหยียดหยามประเทศชาติ เช่น ฉีก ทำลาย ถ่มน้ำลายรด ใช้ทำเหยียบ วางเป็นผ้าเช็ดเท้า ซึ่งเป็นการแสดงความดูถูก ดูหมิ่นเหยียดหยามชาติไทย

/๑๙.๒ การกระทำ...

- ๑๙.๒ การกระทำที่ไม่สมควรต่อธงชาติ รูปจำลองของธงชาติ หรือแถบสีธงชาติ เช่น
- (๑) การประดิษฐ์รูป ตัวอักษร ตัวเลข หรือเครื่องหมายอื่นใน  
พื้นธงรูปจำลองของธง หรือแถบสีของธง
  - (๒) การใช้ ชัก หรือแสดงธง รูปจำลองของธง หรือแถบสีของธง  
อันมีลักษณะตามข้อ (๑)
  - (๓) การใช้ ชัก หรือแสดงธง รูปจำลองของธง หรือแถบสีของธง  
ไว้ ณ สถานที่หรือวิธีอันไม่สมควร
  - (๔) การประดิษฐ์ธง รูปจำลองของธง หรือแถบสีของธงไว้ ณ ที่  
หรือสิ่งใด ๆ โดยไม่สมควร
  - (๕) แสดงหรือใช้สิ่งใด ๆ ที่มีรูปธง รูปจำลองของธง หรือแถบสีของธง  
อันมีลักษณะตามข้อ (๔) โดยไม่สมควร

๒๐. บทกำหนดโทษ

การกระทำการต่อธงชาติโดยไม่ให้ความเคารพมีความผิดและต้องรับโทษตาม

กฎหมาย ดังนี้

- ๒๐.๑ กระทำการใด ๆ ต่อธง หรือเครื่องหมายอื่นใด อันมีความหมายถึงรัฐ  
เพื่อเหยียดหยามประเทศชาติ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือ  
ปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๑๘ แห่งประมวล  
กฎหมายอาญา)
- ๒๐.๒ กระทำการใด ๆ ที่ไม่สมควรต่อธงชาติ รูปจำลองของธงชาติ หรือแถบสี  
ของธงชาติ ตามข้อ ๑๙.๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับ  
ไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๕๓ แห่งพระราช-  
บัญญัติฯ พ.ศ. ๒๕๒๒)
- ๒๐.๓ ผู้ใดกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการเหยียดหยามต่อธง รูปจำลอง  
ของธง หรือแถบสีของธงชาติ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน  
หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๕๔ แห่ง  
พระราชบัญญัติฯ พ.ศ. ๒๕๒๒)

คณะกรรมการประมวลกฎหมายอาญาและวิธีพิจารณา  
ความผิดในไทย สืบค้นจากประมวลกฎหมายอาญา  
และวิธีพิจารณาความผิด